

4.2. Ապրանքների արտահանում և ներմուծում

4.2.1 Արտաքին առևտուր

Արտաքին առևտրաշրջանառությունը և աշխարհագրությունը. Ըստ ստացված օպերատիվ տվյալների ՀՀ արտաքին առևտրաշրջանառության ծավալը 2004թ. հունվար-հոկտեմբերին, ընթացիկ գներով, կազմել է 903178.9 մլն. դրամ կամ 1669.6 մլն. ԱՄՆ դոլար (հետայսու՝ դոլար), այդ թվում ապրանքների արտահանումը՝ 315558.9 մլն.դրամ (581.8 մլն.դոլար) և ներմուծումը՝ 587620.0 մլն. դրամ (1087.8 մլն. դոլար): Առևտրային հաշվեկշիռը բացասական է 272061.1 մլն.դրամով (506.0 մլն. դոլարով), իսկ առանց մարդասիրական օգնությամբ ստացված բեռների՝ 256031.3 մլն. դրամով (476.2 մլն. դոլարով):

ՀՀ արտաքին առևտրաշրջանառության և առևտրային հաշվեկշիռի ցուցանիշներն ըստ առանձին երկրների, 2003-2004թթ. հունվար-հոկտեմբերին

(հազ. դոլար)

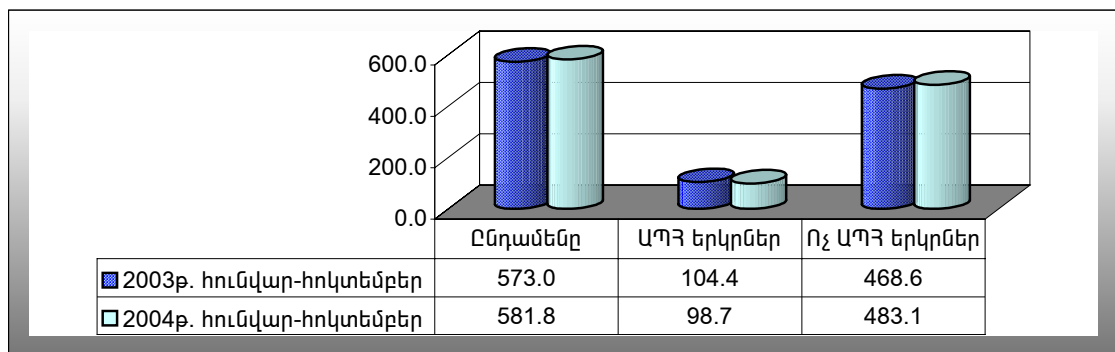
	Արտաքին առևտրաշրջանառություն					Առևտրային հաշվեկշիռ			
	2003թ. հունվար-հոկտեմբերին	տեսակարար կշիռը, %	2004թ. հունվար-հոկտեմբերին	տեսակարար կշիռը, %	աճի տեմպը, %	2003թ. հունվար-հոկտեմբերին	տեսակարար կշիռը, %	2004թ. հունվար-հոկտեմբերին	տեսակարար կշիռը, %
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	1620463.5	100.0	1669596.1	100.0	103.0	-474408.0	100.0	-505974.7	100.0
այդ թվում՝									
ԱՊՅ ԵՐԿՐՆԵՐ	337106.2	20.8	332598.0	19.9	98.7	-128192.3	27.0	-135112.7	26.7
այդ թվում՝									
Ռուսաստան	245524.4	15.2	206684.2	12.4	84.2	-94612.2	19.9	-75550.6	14.9
Վրաստան	43103.4	2.7	59731.5	3.6	138.6	-10698.0	2.3	-18741.8	3.7
Ուկրաինա	31834.3	2.0	50743.5	3.0	159.4	-22376.1	4.7	-36188.3	7.2
Թուրքմենստան	3641.0	0.2	1602.2	0.1	44.0	3534.5	-0.7	-608.9	0.1
Ղազախստան	1444.8	0.1	1334.7	0.1	92.4	630.1	-0.1	733.0	-0.1
Բելառուս	6267.3	0.4	7296.2	0.4	116.4	-2615.9	0.6	-3837.5	0.8
ԱՊՀ այլ երկրներ	5291.0	0.3	5205.6	0.3	98.4	-2054.8	0.4	-918.6	0.2
Ոչ ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐ	1283357.3	79.2	1336998.1	80.1	104.2	-346215.7	73.0	-370862.0	73.3
այդ թվում՝									
ԵՄ 25 երկրներ	550600.6	34.0	614304.0	36.8	111.6	-123087.2	25.9	-177661.3	35.1
ԵՄ 15 երկրներ	522426.8	32.2	584249.8	35.0	111.8	-97253.2	20.5	-150887.1	29.8
այդ թվում՝									
Ավստրիա	3119.4	0.2	6354.3	0.4	203.7	-2962.2	0.6	-4181.9	0.8
Բելգիա	209260.1	12.9	189946.4	11.4	90.8	-7375.1	1.6	3207.1	-0.6
Ֆինլանդիա	2000.8	0.1	3256.9	0.2	162.8	-1828.9	0.4	-2668.3	0.5
Ֆրանսիա	12692.4	0.8	14983.1	0.9	118.0	-9570.2	2.0	-12036.3	2.4
Գերմանիա	66591.8	4.1	119118.6	7.1	178.9	379.9	-0.1	1203.8	-0.2
Հունաստան	22235.0	1.4	25810.7	1.5	116.1	-12048.2	2.5	-24241.2	4.8
Իտալիա	45679.3	2.8	56129.9	3.4	122.9	-16033.0	3.4	-9467.2	1.9
Լյուքսեմբուրգ	24128.0	1.5	34702.6	2.1	143.8	-22175.2	4.7	-33369.4	6.6
Նիդեռլանդներ	25195.9	1.6	29154.5	1.7	115.7	7046.8	-1.5	12847.1	-2.5
Մեծ Բրիտանիա	103836.4	6.4	95738.9	5.7	92.2	-27630.0	5.8	-74687.0	14.8
Իսպանիա	4256.9	0.3	4507.1	0.3	105.9	-2098.6	0.4	-3042.8	0.6
այլ	3430.7	0.2	4546.8	0.3	132.5	-2958.6	0.6	-4450.9	0.9
ԵՄ 10 երկրներ	28173.8	1.7	30054.2	1.8	106.7	-25834.0	5.4	-26774.2	5.3
այդ թվում՝									
Կիպրոս	13144.1	0.8	14683.4	0.9	111.7	-12575.1	2.7	-14655.8	2.9
Չեխիա	2784.5	0.2	1645.3	0.1	59.1	-2662.4	0.6	-1602.3	0.3
Լեհաստան	2979.4	0.2	3138.6	0.2	105.3	-2699.5	0.6	-3009.5	0.6

4.ԱՐՏԱՔԻՆ ՂԱՏՎԱԾ

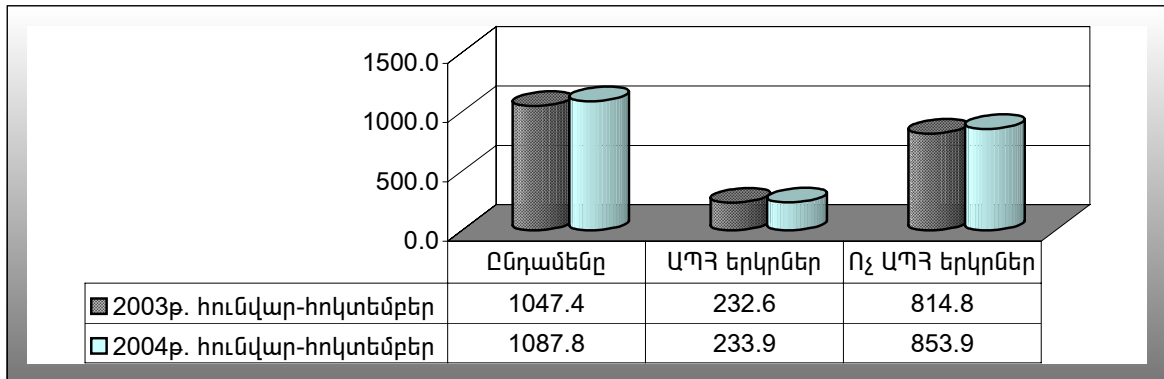
	Արտաքին առևտրաշրջանառություն					Առևտրային հաշվեկշիռ			
	2003թ. հունվար-հոկտեմբերին	տեսակարար կշիռը, %	2004թ. հունվար-հոկտեմբերին	տեսակարար կշիռը, %	աճի տեմպը, %	2003թ. հունվար-հոկտեմբերին	տեսակարար կշիռը, %	2004թ. հունվար-հոկտեմբերին	տեսակարար կշիռը, %
Սլովակիա	3106.5	0.2	2405.4	0.1	77.4	-3056.8	0.6	-2346.3	0.5
այլ	6159.4	0.4	8181.4	0.5	132.8	-4840.2	1.0	-5160.3	1.0
Այլ երկրներ	732756.7	45.2	722694.1	43.3	98.6	-223128.5	47.0	-193200.7	38.2
<i>այդ թվում՝</i>									
Իսրայել	243341.8	15.0	154166.4	9.2	63.4	17231.0	-3.6	-12152.6	2.4
ԱՄՆ	141847.6	8.8	147079.7	8.8	103.7	-51151.8	10.8	-27406.4	5.4
Միաց.Արաք. Էմիրություններ	62390.6	3.9	57116.9	3.4	91.5	-32367.3	6.8	-41166.5	8.1
Իրան	75006.2	4.6	80559.4	4.8	107.4	-37608.8	7.9	-31967.7	6.3
Բուլղարիա	12467.2	0.8	17617.8	1.1	141.3	-9509.9	2.0	-8478.6	1.7
Թուրքիա	29809.8	1.8	30791.3	1.8	103.3	-27951.2	5.9	-28125.1	5.6
Շվեյցարիա	69702.8	4.3	70667.7	4.2	101.4	-11947.4	2.5	545.0	-0.1
Ռումինիա	201.8	0.0	2976.9	0.2	1475.5	-164.5	0.0	-2920.0	0.6
Չինաստան	9374.8	0.6	27813.8	1.7	296.7	-3002.1	0.6	7256.3	-1.4
Բրազիլիա	423.4	0.0	936.3	0.1	221.1	-423.4	0.1	-906.3	0.2
Ճապոնիա	9439.9	0.6	1645.3	0.1	17.4	-9245.4	1.9	-1241.1	0.2
Պանամա	28108.2	1.7	41066.8	2.5	146.1	-27530.4	5.8	-40671.4	8.0
Հնդկաստան	4699.6	0.3	6190.5	0.4	131.7	-4656.3	1.0	-5611.5	1.1
Մնացած երկրներ	45943.2	2.8	84065.3	5.0	183.0	-24800.9	5.2	-354.9	0.1

Արտահանման և ներմուծման ծավալները 2003 և 2004թթ. հունվար-հոկտեմբեր ամիսներին, ըստ ԱՊՀ և ոչ ԱՊՀ երկրների

Արտահանում (մլն. դոլար)

Ներմուծում (մլն. դոլար)

ԳՂ արտաքին առևտուրն ըստ առանձին երկրների 2003-2004թթ. հունվար-հոկտեմբերին

Երկրի անվանումը	ԱՐՏԱՂԱՆՈՒՄ					ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ				
	2003		2004		աճի տեմպը, %	2003		2004		աճի տեմպը, %
	հունվար- հոկտեմբեր	արժեքը, հազ. դոլար	տեսակարար կշիռը, %	հունվար- հոկտեմբեր		արժեքը, հազ. դոլար	տեսակարար կշիռը, %	հունվար- հոկտեմբեր	արժեքը, հազ. դոլար	
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	573027.8	100.0	581810.7	100.0	101.5	1047435.8	100.0	1087785.4	100.0	103.9
<i>այդ թվում՝</i>										
ԱՊՐ ԵՐԿՐՆԵՐ	104456.9	18.2	98742.7	17.0	94.5	232649.3	22.2	233855.3	21.5	100.5
<i>այդ թվում՝</i>										
Ռուսաստան	75456.1	13.2	65566.8	11.3	86.9	170068.3	16.2	141117.4	13.0	83.0
Վրաստան	16202.7	2.8	20494.9	3.5	126.5	26900.7	2.6	39236.6	3.6	145.9
Ուկրաինա	4729.1	0.8	7277.6	1.3	153.9	27105.2	2.6	43465.9	4.0	160.4
Թուրքմենստան	3587.8	0.6	496.7	0.1	13.8	53.3	0.0	1105.6	0.1	2076.0
Ղազախստան	1037.4	0.2	1033.8	0.2	99.7	407.3	0.0	300.8	0.0	73.9
Բելառուս	1825.7	0.3	1729.4	0.3	94.7	4441.6	0.4	5566.9	0.5	125.3
ԱՊՐ այլ երկրներ	1618.1	0.3	2143.5	0.4	132.5	3672.9	0.4	3062.1	0.3	83.4
Ոչ ԱՊՐ ԵՐԿՐՆԵՐ	468570.8	81.8	483068.0	83.0	103.1	814786.5	77.8	853930.1	78.5	104.8
<i>այդ թվում՝</i>										
ԵՄ 25 երկրներ	213756.7	37.3	218321.4	37.5	102.1	336843.9	32.2	395982.7	36.4	117.6
ԵՄ 15 երկրներ	212586.8	37.1	216681.4	37.2	101.9	309840.0	29.6	367568.5	33.8	118.6
<i>այդ թվում՝</i>										
Ավստրիա	78.6	0.0	1086.2	0.2	1381.8	3040.8	0.3	5268.1	0.5	173.2
Բելգիա	100942.5	17.6	96576.8	16.6	95.7	108317.6	10.3	93369.6	8.6	86.2
Ֆինլանդիա	86.0	0.0	294.3	0.1	342.4	1914.8	0.2	2962.6	0.3	154.7
Ֆրանսիա	1561.1	0.3	1473.4	0.3	94.4	11131.3	1.1	13509.7	1.2	121.4
Գերմանիա	33485.9	5.8	60161.2	10.3	179.7	33106.0	3.2	58957.4	5.4	178.1
Հունաստան	5093.4	0.9	784.7	0.1	15.4	17141.6	1.6	25025.9	2.3	146.0
Իտալիա	14823.2	2.6	23331.3	4.0	157.4	30856.2	2.9	32798.5	3.0	106.3
Լյուքսեմբուրգ	976.4	0.2	666.6	0.1	68.3	23151.6	2.2	34036.0	3.1	147.0
Նիդերլանդներ	16121.4	2.8	21000.8	3.6	130.3	9074.6	0.9	8153.7	0.7	89.9
Մեծ Բրիտանիա	38103.2	6.6	10526.0	1.8	27.6	65733.2	6.3	85212.9	7.8	129.6

4.ԱՐՏԱՔԻՆ ՂԱՏՎԱԾ

Երկրի անվանումը	ԱՐՏԱՅԱՆՈՒՄ					ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ				
	2003		2004		աճի տեմպը, %	2003		2004		աճի տեմպը, %
	հունվար- հոկտեմբեր		հունվար- հոկտեմբեր			հունվար- հոկտեմբեր		հունվար- հոկտեմբեր		
	արժեքը, հազ. դոլար	տեսակարար կշիռը, %	արժեքը, հազ. դոլար	տեսակարար կշիռը, %		արժեքը, հազ. դոլար	տեսակարար կշիռը, %	արժեքը, հազ. դոլար	տեսակարար կշիռը, %	
Իսպանիա	1079.1	0.2	732.1	0.1	67.8	3177.7	0.3	3775.0	0.3	118.8
այլ	236.1	0.0	47.9	0.0	20.3	3194.7	0.3	4498.9	0.4	140.8
ԵՄ 10 երկրներ	1169.9	0.2	1640.0	0.3	140.2	27003.9	2.6	28414.2	2.6	105.2
<i>այդ թվում՝</i>										
Կիպրոս	284.5	0.0	13.8	0.0	4.9	12859.6	1.2	14669.6	1.3	114.1
Չեխիա	61.0	0.0	21.5	0.0	35.2	2723.4	0.3	1623.8	0.1	59.6
Լեհաստան	139.9	0.0	64.6	0.0	46.1	2839.5	0.3	3074.1	0.3	108.3
Սլովակիա	24.9	0.0	29.6	0.0	118.8	3081.6	0.3	2375.8	0.2	77.1
այլ	659.6	0.1	1510.5	0.3	229.0	5499.8	0.5	6670.9	0.6	121.3
Այլ երկրներ	254814.1	44.5	264746.7	45.5	103.9	477942.6	45.6	457947.4	42.1	95.8
<i>այդ թվում՝</i>										
Իսրայել	130286.4	22.7	71006.9	12.2	54.5	113055.4	10.8	83159.5	7.6	73.6
ԱՄՆ	45347.9	7.9	59836.7	10.3	132.0	96499.7	9.2	87243.1	8.0	90.4
Միաց.Արաբ. Էմիրություններ	15011.6	2.6	7975.2	1.4	53.1	47379.0	4.5	49141.7	4.5	103.7
Իրան	18698.7	3.3	24295.8	4.2	129.9	56307.5	5.4	56263.5	5.2	99.9
Բուլղարիա	1478.6	0.3	4569.6	0.8	309.0	10988.5	1.0	13048.2	1.2	118.7
Թուրքիա	929.3	0.2	1333.1	0.2	143.5	28880.5	2.8	29458.2	2.7	102.0
Շվեյցարիա	28877.7	5.0	35606.4	6.1	123.3	40825.1	3.9	35061.3	3.2	85.9
Ռումինիա	18.7	0.0	28.5	0.0	152.6	183.1	0.0	2948.4	0.3	1610.3
Չինաստան	3186.4	0.6	17535.1	3.0	550.3	6188.4	0.6	10278.7	0.9	166.1
Բրազիլիա	0.0	0.0	15.0	0	0.0	423.4	0.0	921.3	0.1	217.6
Ճապոնիա	97.2	0.0	202.1	0.0	207.9	9342.7	0.9	1443.2	0.1	15.4
Պանամա	288.9	0.1	197.7	0.0	68.4	27819.3	2.7	40869.1	3.8	146.9
Հնդկաստան	21.7	0.0	289.5	0.0	1335.2	4677.9	0.4	5901.0	0.5	126.1
Մնացած երկրներ	10571.1	1.8	41855.2	7.2	395.9	35372.0	3.4	42210.1	3.9	119.3

Արտաքին առևտրի ապրանքային կառուցվածքը ¹

2003 և 2004թթ. հունվար-հոկտեմբերին արտահանման և ներմուծման ծավալների համեմատական աղյուսակ ըստ ապրանքախմբերի

(հազ. դոլար)

	Արտահանում			Ներմուծում		
	2003թ. հունվար-հոկտեմբեր	2004թ. հունվար-հոկտեմբեր	աճի տեմպը, %	2003թ. հունվար-հոկտեմբեր	2004թ. հունվար-հոկտեմբեր	աճի տեմպը, %
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը	573027.8	581810.7	101.5	1047435.8	1087785.4	103.9
<i>այդ թվում՝</i>						
կենդանի կենդանիներ և կենդանական	5042.1	5337.0	105.9	26274.4	33202.1	126.4

¹ Ապրանքների դասակարգումն իրականացվել է ըստ ԱՊՀ երկրների, Արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկի (ԱՏԳ ԱԱ) բաժինների:

4.ԱՐՏԱՔԻՆ ՂԱՏՎԱԾ

	Արտահանում			Ներմուծում		աճի տեմպը, %
	2003թ. հունվար-հոկտեմբեր	2004թ. հունվար-հոկտեմբեր	աճի տեմպը, %	2003թ. հունվար-հոկտեմբեր	2004թ. հունվար-հոկտեմբեր	
ծագման արտադրանք						
բուսական ծագման արտադրանք	2590.3	6118.6	236.2	56470.9	83059.4	147.1
կենդանական և բուսական ծագման յուղեր և ճարպեր	18.0	87.9	489.4	19003.6	15259.5	80.3
պատրաստի սննդի արտադրանք	55778.2	57338.0	102.8	72577.5	84272.3	116.1
հանքահումքային արտադրանք	40527.7	75925.9	187.3	145495.5	171833.6	118.1
քիմիայի և դրա հետ կապված արդյունաբերության ճյուղերի արտադրանք	1838.6	1839.6	100.1	65266.0	68463.0	104.9
պլաստմասսա և դրանցից իրեր, կաուչուկ և ռետինե իրեր	3852.8	9888.4	256.7	23118.6	27527.7	119.1
կաշվե հումք, կաշի, մորթի և դրանցից պատրաստված իրեր	508.7	969.4	190.6	1224.1	1546.5	126.3
փայտ և փայտյա իրեր	1488.3	1422.4	95.6	6834.2	7492.9	109.6
թուղթ և թղթից իրեր	743.0	1240.5	167.0	16337.7	19657.3	120.3
մանածագործական իրեր	24427.9	36103.2	147.8	32040.8	38748.5	120.9
կոշիկեղեն, գլխարկներ, հովանոցներ	176.9	107.4	60.7	3651.4	4260.7	116.7
իրեր քարից, գիպսից, ցեմենտից	1203.1	2245.2	186.6	18006.8	18614.8	103.4
թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարեր, թանկարժեք մետաղներ և դրանցից իրեր	304540.0	242967.1	79.8	287420.1	249853.9	86.9
ոչ թանկարժեք մետաղներ և դրանցից պատրաստված իրեր	72512.8	99434.3	137.1	65302.9	48893.6	74.9
մեքենաներ, սարքավորումներ և մեխանիզմներ	16003.4	17746.4	110.9	103695.1	107082.9	103.3
վերգետնյա, օդային և ջրային տրանսպորտի միջոցներ	12627.5	7406.5	58.7	63545.7	73424.1	115.5
սարքեր և ապարատներ	27099.3	14290.0	52.7	29416.9	21177.5	72.0
տարբեր արդյունաբերական ապրանքներ	1483.9	1222.5	82.4	11507.0	13394.8	116.4
արվեստի ստեղծագործություններ	565.3	120.2	21.3	246.6	20.1	8.2

2004թ. հունվար-հոկտեմբերին արտահանման ծավալը 2003թ. հունվար-հոկտեմբերի նկատմամբ աճել է 1.5%-ով, իսկ ներմուծումը՝ 3.9%-ով: Հարկ է նշել, որ միայն ադամանդե քարեր ծավալների չեզոքացման պայմաններում արտահանման ծավալի աճը կկազմի 25.5%, իսկ ներմուծմանը՝ 11.9% :